

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA SVETA (EURATOM) št. 1314/2013

z dne 16. decembra 2013

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti prvega odstavka člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eden od ciljev Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) je prispevati k izboljšanju življenjskega standarda v državah članicah, tudi s spodbujanjem in zagotavljanjem jedrskih raziskav v državah članicah ter njihovim dopolnjevanjem z izvajanjem programa Skupnosti za raziskave in usposabljanje.
- (2) Jedrske raziskave lahko prispevajo k družbeni in gospodarski blaginji ter okoljski trajnosti z izboljševanjem jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem. Enako pomemben je tudi potencialen prispevek jedrskih raziskav k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način.
- (3) S podpiranjem jedrskih raziskav bo program Skupnosti za raziskave in usposabljanje za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) prispeval k doseganju ciljev okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020

(v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), sprejetega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, in omogočil izvajanje strategije Evropa 2020 ter ustvarjanje in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora.

- (4) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma za raziskave in usposabljanje kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče.

- (5) V Evropskem strateškem načrtu za energetske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen razvoj tehnologij z nizkimi emisijami ogljika. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije tervarne in trajnostne tehnologije z nizkimi emisijami ogljika ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij bi rada podpirala.

- (6) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale, zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja dne 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenim zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja, povezanim z raziskavami in usklajenima na ravni Skupnosti.

⁽¹⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 111.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (Glej stran 104 tega Uradnega lista).

- (7) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da je jedrska energija v različnih državah različno pomembna.
- (8) S podpisom sporazuma o ustanovitvi Mednarodne organizacije za fuzijsko energijo ITER za skupno izvajanje projekta mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja ITER ⁽¹⁾ se je Skupnost odločila za sodelovanje v izgradnji poskusnega reaktorja ITER (v nadaljnjem besedilu: ITER) in njegovem prihodnjem izkoriščanju. Prispevek Skupnosti se upravlja prek „Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije“ (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje), ustanovljenega z Odločbo Sveta 2007/198/Euratom ⁽²⁾. Dejavnosti tega skupnega podjetja, vključno z ITER, je treba urejati s posebnim zakonodajnim aktom.
- (9) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva preusmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke dejavnosti na področju poteka-jočih fuzijskih raziskav, ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER, pa tudi razvoju in izgradnji predstavitvenega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnejšemu sodelovanju zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.
- (10) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti in zaščite. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja Skupno raziskovalno središče, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča.
- (11) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej ustvarjati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih programa Euratoma, delom za tretje strani in v manjšem obsegu izkoriščanjem intelektualne lastnine.
- (12) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko Skupno raziskovalno središče bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.
- (13) S ciljem poglobljanja odnosa med znanostjo in družbo ter krepitve javnega zaupanja v znanost bi moral program Euratoma dajati prednost ozavešeni udeležbi državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem znanstvenega izobraževanja, povečevanjem dostopnosti do znanstvenega znanja, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo skrbem in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.
- (14) Izvajanje programa Euratoma bi se moralo odzivati na razvijajoče se priložnosti in potrebe glede znanosti in tehnologije, industrije, politik in družbe. Programi bi se morali oblikovati v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev, zagotoviti pa bi se morala prilagodljivost na spremembe. Med programom Euratoma bi lahko uporabili zunanje sveto-vanje, tudi z uporabo ustreznih struktur, kot so evropske tehnološke platforme.
- (15) V zaključkih razprav s simpozija "Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljično gospodarstvo", ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor dne 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju, in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero se bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni.

⁽¹⁾ UL L 358, 16.12.2006, str. 62

⁽²⁾ Odločba Sveta 2007/198/Euratom z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 90, 30.3.2007, str. 58).

- (16) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev⁽¹⁾, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.
- (17) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale biti usmerjene v spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah ter vključevanjem vidika spolov v vsebino projektov, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udejanjanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (18) Dejavnosti s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, morajo spoštovati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter omejiti uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje povsem opustili. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.
- (19) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednje velikih podjetij.
- (20) Program Euratoma bi moral spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, zlasti na področju varnosti, ki bi temeljilo na skupnem interesu in vzajemnih koristih in zlasti spodbujalo nenehno izboljševanje jedrske varnosti.
- (21) Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, bi bilo treba financiranje, ki ga zagotavlja program Euratoma, zasnovati v skladu s pravili o državni pomoči, da bi zagotovili učinkovitost javne porabe in preprečili izkrivljanje trga, npr. izrivanje zasebnega financiranja, vzpostavljanje neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.
- (22) Potrebo po novem pristopu k nadzoru in upravljanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji je Evropski svet priznal v svojih sklepih z dne 4. februarja 2011, v katerih je pozval k vzpostavitvi novega ravnovesja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja okvirnih raziskovalnih programov⁽²⁾ pozval k pragmatičnemu premiku k upravni in finančni poenostavitvi ter izrazil mnenje, da bi moralo upravljanje financiranja raziskav Unije bolj temeljiti na zaupanju udeležencem in dopuščati večja tveganja.
- (23) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na nižanje deleža napak usmerjena v nadzor in odkrivanje goljufij, temelječa na tveganju, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.
- (24) Zagotoviti je treba kar najbolj učinkovito in uporabnikom prijazno dobro finančno upravljanje programa Euratoma in njegovo izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in njegove dostopnosti za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba)⁽³⁾ ter zahtevami za poenostavitev in boljše zakonodajo.
- (25) Da bi s poenostavljenimi postopki zagotovili kar najučinkovitejše izvajanje in enostaven dostop vseh udeležencev ter zanje oblikovali skladen, celovit in pregleden okvir, bi morala za sodelovanje v programu Euratoma in razširjanje rezultatov raziskav z določenimi prilagoditvami ali izjemami veljati pravila, ki se uporabljajo za okvirni program Obzorje 2020 in so določena v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta.

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

⁽²⁾ UL C 74E, 13.3.2012, str. 34.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (26) Pomembno je še naprej spodbujati izkoriščanje intelektualne lastnine, ki jo razvijejo udeleženci, ob varovanju legitimnih interesov drugih udeležencev in Skupnosti v skladu s poglavjem 2 Pogodbe.
- (27) Jamstveni skladi za udeležence, ki jih upravlja Komisija in so vzpostavljeni v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1908/2006 ⁽¹⁾ in Uredbo Sveta (Euratom) št. 139/2012 ⁽²⁾, so se izkazali za pomemben zaščitni mehanizem pri zmanjševanju tveganj v zvezi z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Jamstveni sklad za udeležence, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, bi moral zajemati tudi ukrepe v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006, Uredbo (Euratom) št. 139/2012 in to uredbo.
- (28) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje delovnih programov in odločanje o odobritvi financiranja posrednih ukrepov. Ta izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.
- (29) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je potrebna podpora medsektorskim dejavnostim, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020.
- (30) Za učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, je treba oblikovati posebne kazalnike učinkovitosti, ki se lahko merijo dolgoročno,
- so realistični in v katerih se odraža namen ukrepa, ustrezajo pa tudi pomembnosti ciljev in dejavnosti. Zagotoviti bi bilo treba ustrezne mehanizme za usklajevanje med izvajanjem in spremljanjem programa Euratoma na eni strani ter spremljanjem napredka, dosežkov in delovanja Evropskega raziskovalnega prostora na drugi strani.
- (31) O znanstveni in tehnološki vsebini neposrednih ukrepov Skupnega raziskovalnega središča je potekalo posvetovanje s svetom guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča ⁽⁵⁾, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom.
- (32) Zaradi pravne varnosti bi bilo treba razveljaviti Sklep Sveta z dne 16. decembra 1980 o ustanovitvi posvetovalnega odbora za fuzijski program ⁽⁶⁾, Sklep Sveta 84/338/Euratom, ESPJ, EGS ⁽⁷⁾, Sklep Sveta 2006/970/Euratom ⁽⁸⁾, Odločbo Sveta 2006/976/Euratom ⁽⁹⁾, Odločbo Sveta 2006/977/Euratom ⁽¹⁰⁾, Uredbo (Euratom) No 1908/2006, Sklep Sveta 2012/93/Euratom ⁽¹¹⁾, Uredbo (Euratom) št. 139/2012, Sklep Sveta 2012/94/Euratom ⁽¹²⁾ ter Sklep Sveta 2012/95/Euratom ⁽¹³⁾.
-
- ⁽¹⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 1908/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 1).
- ⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom) št. 139/2012 z dne 19. decembra 2011 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 1).
- ⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (Glej stran 81 tega Uradnega lista).
- ⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).
- ⁽⁵⁾ Sklep Komisije z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča (UL L 107, 30.4.1996, str. 12).
- ⁽⁶⁾ Dokument Sveta 4151/81 (ATO 103) z dne 8.1.1981, neobjavljen v Uradnem listu.
- ⁽⁷⁾ Sklep Sveta 84/338/Euratom ESPJ, EGS z dne 29. junija 1984 o strukturah in postopkih za upravljanje in usklajevanje raziskovalnih, razvojnih in predstavitvenih dejavnosti Skupnosti (UL L 177, 4.7.1984, str. 25).
- ⁽⁸⁾ Sklep Sveta 2006/970/Euratom z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 60).
- ⁽⁹⁾ Odločba Sveta 2006/976/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 404).
- ⁽¹⁰⁾ Odločba Sveta 2006/977/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 434).
- ⁽¹¹⁾ Sklep Sveta 2012/93/Euratom z dne 19. decembra 2011 o okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 25).
- ⁽¹²⁾ Sklep Sveta 2012/94/Euratom z dne 19. decembra 2011 o posebnem programu, ki se bo s posrednimi ukrepi izvajal v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 38).
- ⁽¹³⁾ Sklep Sveta 2012/95/Euratom z dne 19. decembra 2011 o posebnem programu, ki ga bo z neposrednimi ukrepi izvajalo Skupno raziskovalno središče v sklopu okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2012–2013) (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 40).

- (33) Komisija se je posvetovala z Znanstvenim in tehničnim odborom Euratoma –

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način po možnosti prispevali zlasti k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, ki zasledujejo posebne cilje iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Posebni cilji posrednih ukrepov programa Euratoma so:

- (a) podpora varnosti jedrskih sistemov;
- (b) prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo;
- (c) podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji;
- (d) podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov;
- (e) vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo;
- (f) postavitev temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
- (g) spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
- (h) zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena.

3. Posebni cilji neposrednih ukrepov programa Euratoma so:

- (a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

VZPOSTAVITEV

Člen 1

Vzpostavitev

Ta uredba vzpostavlja program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) ter določa pravila za sodelovanje v tem programu, vključno z sodelovanjem v programih organov financiranja, ki upravljajo sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, in v dejavnostih, ki se izvajajo skupaj na podlagi te uredbe in okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "dejavnosti s področja raziskav in inovacij" pomeni vse dejavnosti raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitvenih dejavnosti in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimiziranjem rezultatov ter spodbujanjem usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Evropski skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost);
- (b) „neposredni ukrepi“ pomeni raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih Komisija izvaja prek Skupnega raziskovalnega središča;
- (c) „posredni ukrepi“ pomeni raziskovalne in inovacijske dejavnosti, za katere Unija ali Skupnost (v nadaljnjem besedilu: Unija) zagotovi finančno podporo in jih izvajajo udeleženci;
- (d) "javno-zasebno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Skupnost in po potrebi drugi partnerji, na primer organi javnega sektorja, zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (e) "javno-javno partnerstvo" pomeni partnerstvo, pri katerem se organi javnega sektorja ali organi, ki opravljajo javne storitve, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni s Skupnostjo zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti.

- (c) povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;

- (e) podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti.

Svet guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča preuči vsak nov prispevek k dejavnosti središča, da preveri skladnost z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah.

4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.

5. V posebnih ciljih iz odstavkov 2 in 3 se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo med obdobjem izvajanja programa Euratoma. To lahko v ustrezno utemeljenih primerih vključuje odzive na nastajajoče priložnosti, krize in nevarnosti, na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije, ter na poskusno izvajanje ukrepov, za katere je predvidena podpora v okviru prihodnjih programov.

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa Euratoma znašajo 1 603 329 000 EUR. Ta znesek se razdeli, kot sledi:

- (a) posredni ukrepi programa za fuzijske raziskave in razvoj 728 232 000 EUR;
- (b) posredni ukrepi na področju jedrske fisije in zaščite pred sevanjem 315 535 000 EUR;
- (c) neposredni ukrepi 559 562 000 EUR.

Za izvajanje posrednih ukrepov programa Euratoma upravni odhodki Komisije v povprečju znašajo največ 7 % med trajanjem programa Euratoma, leta 2018 pa največ 6 %.

2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z informacijsko tehnološkimi

omrežji, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki nastanejo pri Komisiji zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in mreže informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.

3. Po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko sredstva vnesejo v proračun po letu 2018, da bodo pokriti stroški tehnične in upravne pomoči, s čimer bo omogočeno upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2018 še ne bodo zaključeni.

4. Če neposredni ukrepi prispevajo k pobudam subjektov, ki jim je Komisija zaupala izvajanje nalog v skladu s členom 6(2) in členom 15, se ta prispevek ne šteje za del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.

5. Proračunske obveznosti se lahko razdelijo na letne obroke. Komisija vsako leto dodeli letne obroke ob upoštevanju napredka pri izvajanju ukrepov, za katere se dodeljuje finančna podpora, ocenjenih potreb in proračuna, ki je na voljo.

Člen 5

Pridruževanje tretjih držav

1. Programu Euratoma se lahko pridružijo:

- (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih;
- (b) države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ali države ali ozemlja, ki jih zajema Evropska sosedska politika in izpolnjujejo vsa naslednja merila:
 - (i) dobre zmogljivosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
 - (ii) dobri rezultati sodelovanja v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
 - (iii) pravična in nepristranska obravnava pravice intelektualne lastnine;
- (c) države ali ozemlja, ki so pridružene sedmemu okvirnemu programu Euratoma.

2. Posebni pogoji glede sodelovanja pridruženih držav v programu Euratoma, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na bruto domačem proizvodu pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

NASLOV II

IZVAJANJE

POGLAVJE I

Izvajanje, upravljanje in oblike podpore

Člen 6

Upravljanje in oblike podpore Skupnosti

1. Program Euratoma se izvaja s posrednimi ukrepi z uporabo ene ali več oblik financiranja, določenih z Finančno uredbo, zlasti nepovratnih sredstev, nagrad, naročil in finančnih instrumentov. Podpore Skupnosti lahko sestavljajo tudi neposredni ukrepi v obliki raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče.

2. Brez poseganja v člen 10 Pogodbe lahko Komisija zaupa del izvajanja programa Euratoma organom financiranja iz člena 58(1)(c) Finančne uredbe.

Komisija lahko izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma zaupa tudi organom, ki so ustanovljeni na podlagi okvirnega programa Obzorje 2020 ali na katere se ta program sklicuje.

3. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(2) sprejme sklep o odobritvi financiranja posrednih ukrepov.

Člen 7

Pravila za sodelovanje in razširjanje rezultatov raziskav

1. Ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena, za sodelovanje vseh pravnih subjektov v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, veljajo pravila iz Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

2. Za namene programa Euratoma "varnostna pravila" iz prvega pododstavka člena 43(2) Uredbe (EU) št. 1290/2013 vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 41(3) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko Komisija ali organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančna

sredstva Skupnosti, nasprotuje prenosom lastništva ali podelitvam izključne in neizključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu Euratoma, če meni, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi razvijanja konkurenčnosti gospodarstva Unije ali z etičnimi načeli ali varnostnimi vidiki. „Varnostni vidiki“ vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 46(1) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko imajo Skupnost in njena skupna podjetja za namen razvoja, izvajanja in spremljanja politik in programov Skupnosti ali obveznosti, prevzetih z mednarodnim sodelovanjem s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pravice dostopa do rezultatov udeleženca, ki je prejel finančna sredstva Skupnosti. Te pravice dostopa vključujejo pravico, da tretjim osebam dovolijo uporabo rezultatov pri javnih naročilih in pravico do podeljevanja podlicenc, so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo in se podelijo brezplačno.

3. „Jamstveni sklad za udeležence“, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013, nadomesti in nasledi jamstvene sklade za udeležence, ustanovljene v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006 in Uredbo (Euratom) št. 139/2012.

Vsi zneski iz jamstvenih skladov za udeležence, ustanovljenih z uredbama (Euratom) št. 1908/2006 in (Euratom) št. 139/2012, se dne 31. decembra 2013 prenesejo na jamstveni sklad za udeležence. Udeleženci ukrepov na podlagi Sklepa 2012/93/Euratom, ki podpišejo sporazume o dodelitvi sredstev po 31. decembru 2013, prispevajo v jamstveni sklad za udeležence.

Člen 8

Medsektorske dejavnosti

1. Za doseganje ciljev programa Euratoma in obvladovanje izzivov, skupnih programu Euratoma in okvirnemu programu Obzorje 2020, so do finančnega prispevka Unije upravičene tudi dejavnosti, ki vključujejo različne posredne ukrepe iz Priloge I, in/ali dejavnosti za izvajanje posebnega programa okvirnega programa Obzorje 2020, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2013/743/EU ⁽¹⁾.

2. Finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena je lahko sestavljen iz finančnih prispevkov za posredne ukrepe iz člena 4 te uredbe in člena 6 Uredbe (EU) št. 1291/2013 in se lahko izvaja z enotno shemo financiranja.

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in o razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES (Glej stran 965 tega Uradnega lista).

Člen 9

Enakost spolov

Program Euratoma zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vključenost vidika spolov v vsebino raziskav in inovacij.

Člen 10

Etična načela

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so skladne z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno zakonodajo, zakonodajo Unije in mednarodno zakonodajo, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in njenimi dopolnilnimi protokoli.

Posebna pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne celovitosti, pravici do nediskriminacije in potrebi po zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so namenjene izključno za civilno uporabo.

Člen 11

Delovni programi

1. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme delovne programe za izvajanje posrednih ukrepov. Ti delovni programi omogočajo pristope od spodaj navzgor, ki obravnavajo cilje na inovativne načine.

V delovnih programih so določeni bistveni elementi za izvajanje ukrepov v skladu z Finančno uredbo, vključno s podrobnimi cilji, ustreznim financiranjem in časovnim načrtom, ter večletni pristop in strateške usmeritve za prihodnja leta izvajanja.

2. Za neposredne ukrepe Komisija v skladu s Sklepom 96/282/Euratom izdela večletni delovni program, v katerem podrobneje določi cilje, prednostne znanstvene in tehnološke naloge iz Priloge I ter časovni načrt izvajanja.

V večletnem delovnem programu se upoštevajo tudi ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se posodablja.

3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni, ter stanje zadevne politike, trga in družbenega razvoja. Po potrebi se posodablja.

4. Delovni programi iz odstavkov vsebujejo oddelek, kjer so opredeljene medsektorske dejavnosti iz člena 8.

Člen 12

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Odbor ⁽¹⁾ se sestaja v dveh različnih sestavah, ki obravnavata vidike programa Euratoma v zvezi s fisijo oziroma v zvezi s fuzijo.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja postopek pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

4. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja ta to odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 13

Komisija odbor iz člena 12 redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju programa Euratoma in mu pravočasno predloži podatke o vseh posrednih ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru programa Euratoma.

Člen 14

Zunanje svetovanje in družbeno delovanje

1. Za izvajanje programa Euratoma se po potrebi upoštevajo nasveti in prispevki:

(a) znanstvenega in tehničnega odbora Euratoma v skladu s členom 134 Pogodbe,

(b) neodvisnih svetovalnih skupin strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija,

(c) struktur dialoga, vzpostavljenih v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo,

(d) v prihodnost usmerjenih dejavnosti,

⁽¹⁾ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa Euratoma v skladu z veljavnimi smernicami povrnila stroške za enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnem redu; prav tako bo povrnila stroške enemu strokovnjaku/svetovalcu iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno mnenje.

- (e) namenskih javnih posvetovanj (po potrebi tudi z regionalnimi in nacionalnimi organi ali zainteresiranimi stranmi) ter
- (f) pregledne in interaktivne postopke, ki zagotavljajo podporo za odgovorne raziskave in inovacije.

2. V celoti se upoštevajo tudi programi za raziskave in inovacije, ki jih med drugim ustanovijo evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov in evropska partnerstva za inovacije.

POGLAVJE II

Posebna področja ukrepanja

Člen 15

Mala in srednje velika podjetja

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Člen 16

Javno-zasebna in javno-javna partnerstva

Za doseganje ciljev iz člena 3 lahko določene dejavnosti programa Euratoma izvajajo:

- (a) skupna podjetja, ustanovljena na podlagi poglavja 5 Pogodbe;
- (b) javno-javna partnerstva, ki temeljijo na shemi financiranja „ukrepi sofinanciranja programa“;
- (c) pogodbeno javno-zasebna partnerstva iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

Člen 17

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Subjekti s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičeni do sodelovanja v posrednih ukrepih programa Euratoma pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) 1290/2013. Izjeme od splošnega načela glede tega določa člen 7 te uredbe. S programom Euratoma se spodbuja mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami za:

- (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene konkurenčnosti na področju gospodarstva in industrije;
- (b) učinkovito spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi;
- (c) podpiranje ciljev zunanjih in razvojnih politik Unije, ki dopolnjujejo zunanje in razvojne programe. Iščejo se sinergije z drugimi politikami Unije.

2. Usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, se izvajajo na podlagi strateškega pristopa ter skupnega interesa, prednostnih nalog in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo njihove znanstvene in tehnološke zmogljivosti, tržne priložnosti ter pričakovan učinek.

Spodbujati je treba vzajemni dostop do programov tretjih držav. Za doseganje čim večjega učinka se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav. Vrsta sodelovanja se lahko razlikuje glede na posamezne partnerske države.

Prednostne naloge na področju sodelovanja upoštevajo razvoj priložnosti v politikah Unije za sodelovanje s tretjimi državami ter pravično in nepristransko obravnavo pravic intelektualne lastnine.

Člen 18

Informiranje, sporočanje, izkoriščanje in razširjanje

- 1. Pri izvajanju programa Euratoma so dejavnosti razširjanja in sporočanja sestavni del ukrepov, ki jih podpira ta program.
- 2. Dejavnosti sporočanja lahko vključujejo:
 - (a) pobude, namenjene dvigu ozaveščenosti in lažšanju dostopa do financiranja iz programa Euratoma, zlasti za regije ali vrste udeležencev z razmeroma nizko udeležbo;
 - (b) namensko pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimalno sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov;
 - (c) pobude za izboljšanje dialoga in razprav s širšo javnostjo o vprašanjih s področja znanosti, tehnologije in inovacij ter za uporabo družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij;
 - (d) sporočanje političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s cilji te uredbe: Komisija zagotavlja zlasti pravočasne in temeljite informacije državam članicam.

3. Ob upoštevanju Pogodbe in ustrezne zakonodaje Unije lahko dejavnosti razširjanja vključujejo:

- (a) ukrepe, ki združujejo rezultate iz več projektov, vključno s tistimi, ki se morebiti financirajo iz drugih virov, za zagotavljanje uporabniku prijaznih podatkovnih zbirk in poročil, ki povzemajo ključne ugotovitve;
- (b) razširjanje rezultatov oblikovalcem politike, vključno z organi za standardizacijo, da se spodbudi uporaba za politiko pomembnih rezultatov pri ustreznih organih na mednarodni ravni, ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni.

POGLAVJE III

Nadzor

Člen 19

Nadzor in revizija

1. Namen nadzornega sistema, zagotovljenega za izvajanje te uredbe, je vzpostavitev razumnega zagotovila za doseganje ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo operacij ter zakonitostjo in pravilnostjo spremljajočih transakcij ob upoštevanju večletne narave programov in vrste zadevnih plačil.

2. Nadzorni sistem zagotovi ustrezno ravnoesje med zaupanjem in nadzorom ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, zlasti za udeležence, tako da se lahko dosežejo cilji programa Euratoma ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.

3. Kot del nadzornega sistema revizijska strategija glede odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma temelji na finančni reviziji reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem programu. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izbiro na podlagi ocene tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma se izvajajo usklajeno ter skladno z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se breme revizije za udeležence zmanjša na najmanjšo možno mero.

Člen 20

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se ob izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščitijo s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in kakršnim koli drugim nezakonitim

dejavnostim, in sicer z izvajanjem učinkovitih pregledov in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo nepravilno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.

Ne glede na odstavek 3 lahko Komisija izvede revizijo največ dve leti po zadnjem plačilu.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) No 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, in Uredbi Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁽²⁾, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali javnim naročilom, ki se financira iz programa Euratoma, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe ter sporazumi in sklepi o donaciji, ki so posledica izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

POGLAVJE IV

Spremljanje in ocenjevanje

Člen 21

Spremljanje

1. Komisija letno spremlja izvajanje programa Euratoma, vključno z napredkom in dosežki. Komisija odboru iz člena 12 glede tega ustrezno poroča.

2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 in jih da na voljo javnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 136, 31.5.1999, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 22

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.

Komisija do 31. maja 2017 ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, ter ob upoštevanju naknadne ocene sedmega okvirnega programa Euratoma, vzpostavljenega s Sklepom 2006/970/Euratom, in okvirnega programa Euratoma (2012–2013), vzpostavljenega s Sklepom 2012/93/Euratom, ki bo zaključeno do konca leta 2015, opravi vmesno oceno programa Euratoma v zvezi z doseganjem ciljev na ravni rezultatov in napredka pri doseganju učinkov ter nadaljnjo ustreznostjo vseh ukrepov, učinkovitostjo in uporabo sredstev, področjem za dodatne poenostavitve in evropsko dodano vrednostjo. Ocena upošteva tudi prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, vidnost dolgoročnega učinka predhodnih ukrepov ter tudi stopnjo sinergije in interakcije z drugimi programi financiranja Unije, vključno s strukturnimi skladi.

Komisija ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, do 31. decembra 2022 opravi naknadno oceno programa Euratoma. Ta ocena zajema namen, izvajanje in dosežke ter dolgoročnejshe učinke in trajnost ukrepov, kar se upošteva pri odločitvi o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi naslednjega ukrepa.

2. Ne glede na odstavek 1 se neposredni in posredni ukrepi programa Euratoma ocenjujejo ločeno.

3. Z ocenami iz odstavkov 1 in 2 se preuči napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3, ob upoštevanju ustreznih kazalnikov učinkovitosti iz Priloge II.

4. Po potrebi in če so na voljo, države članice Komisiji zagotovijo podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.

5. Komisija zaključke ocen iz odstavkov 1 in 2 s pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

NASLOV III

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 23

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Z učinkom od 1. januarja 2014 se razveljavijo: Sklep z dne 16. decembra 1980 o ustanovitvi posvetovalnega odbora za fuzijski program, Sklep 84/338/Euratom, ESPJ, EGS, Sklep 2006/970/Euratom, Odločba 2006/976/Euratom, Odločba 2006/977/Euratom, Uredba (Euratom) št. 1908/2006, Sklep 2012/93/Euratom, Uredba (Euratom) št. 139/2012, Sklep 2012/94/Euratom in Sklep 2012/95/Euratom.

2. Za dejavnosti, ki so upravičene do finančnih prispevkov Skupnosti v skladu s programi, vzpostavljenimi s sklepi iz odstavka 1, ter ustrezne finančne obveznosti še naprej veljajo pravila, ki se uporabljajo za navedene programe do njihovega zaključka.

3. Finančna sredstva iz člena 4 se lahko dodelijo tudi za odhodke tehnične in upravne pomoči, ki so potrebni za prehod med programom Euratoma in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom 2012/93/Euratom, Sklepom 2012/94/Euratom in Sklepom 2012/95/Euratom.

4. Da bi zagotovili nemoteno podporo Skupnosti za fuzijske raziskave, so do podpore Skupnosti upravičeni tudi odhodki, ki jih imajo po 1. januarju 2014 upravičenci do ukrepov sofinanciranja programa iz točke (i) Priloge I.

Člen 24

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 16. decembra 2013

Za Svet
Predsednik
V. JUKNA

PRILOGA I

DEJAVNOSTI

Utemeljitev programa Euratoma — oblikovanje poti do leta 2020

Z doseganjem ciljev iz člena 3 bo program Euratoma okrepil rezultate v okviru treh prednostnih nalog okvirnega programa „Obzorje 2020“, in sicer: *Odlična znanost, Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi*.

Vprašanje jedrske energije je del razprav o boju proti podnebnim spremembam in zmanjševanju evropske odvisnosti od uvožene energije. Program Euratoma bo – v širšem okviru iskanja trajnostne mešanice energetskega virov prihodnosti – tudi z raziskovalnimi dejavnostmi prispeval k razpravi o koristih in omejitvah jedrske energije, pridobljene s fisijo, za nizkoogljeno gospodarstvo. Z zagotavljanjem nenehnega izboljševanja jedrske varnosti bi naprednejše jedrske tehnologije lahko omogočile tudi znatno izboljšanje učinkovitosti in uporabe virov ter proizvedle manj odpadkov kot sedanji koncepti. Vidikom jedrske varnosti bo namenjeno kar največ pozornosti.

Program Euratoma bo okrepil okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajuje prizadevanja držav članic na področju raziskav, s čimer preprečuje podvajanje, ohranja kritično maso na ključnih področjih in zagotavlja optimalno porabo javnih sredstev. Usklajevanje pa državam članicam ne preprečuje programov za zadostitev nacionalnih potreb.

Strategija, da se fuzija vzpostavi kot verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo brezogljene energije, bo temeljila na načrtu z mejniki za cilje proizvodnje električne energije do leta 2050. Za izvajanje te strategije je treba prestrukturirati delo na področju fuzije v Uniji, vključno z vodenjem, financiranjem in upravljanjem, da se zagotovi preusmeritev s čistih raziskav na načrtovanje, gradnjo in delovanje prihodnjih objektov, kot so ITER, DEMO in drugi. Zato bo potrebno tesno sodelovanje med vsemi dejavnimi na področju fuzije v Uniji, Komisijo in nacionalnimi agencijami za financiranje.

Za ohranitev strokovnega znanja in izkušenj Unije, potrebnih za doseganje teh ciljev, mora program Euratoma dodatno okrepiti njun pomen v usposabljanju, in sicer z uvedbo zmogljivosti za usposabljanje vseevropskega pomena, ki bodo izvajale namenske programe. To bo še naprej spodbujalo Evropski raziskovalni prostor in nadaljnje povezovanje novih držav članic in pridruženih držav.

Dejavnosti za doseganje ciljev programa

Posredni ukrepi

Da se zagotovi, da posredni ukrepi programa Euratoma vzajemno krepijo raziskovalna prizadevanja držav članic in zasebnega sektorja, se bodo prednostne naloge delovnih programov določile na podlagi ustreznih prispevkov nacionalnih javnih organov in zainteresiranih strani na področju jedrskih raziskav, združenih v organe ali okvire, kot so tehnološke platforme in tehnični forumi za jedrske sisteme in varnost, ravnanje s končnimi odpadki, zaščita pred sevanjem/tveganja nizkega odmerka, fuzijske raziskave ali vse ustrezne organizacije ali forumi zainteresiranih strani na področju jedrske energije.

(a) Podpora varnosti jedrskih sistemov (Družbeni izzivi, Odlična znanost, Vodilni položaj v industriji)

V skladu s splošnim ciljem podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim v zvezi z varnim delovanjem in razgradnjo reaktorskih sistemov (vključno z napravami za gorivni cikel), ki se uporabljajo v Uniji, ali po potrebi ohranjanju obsežnega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti v Uniji za tiste vrste reaktorjev, ki se lahko uporabljajo v prihodnosti, s poudarkom izključno na varnostnih vidikih, vključno z vsemi vidiki gorivnega ciklusa, kot sta ločevanje in pretvorba.

(b) Prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo (Odlična znanost, Družbeni izzivi)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti glede preostalih ključnih vidikov geološkega odlaganja izrabljenega goriva in dolgoživih radioaktivnih odpadkov ter po potrebi predstavitev tehnologij in varnosti. Navedene dejavnosti spodbujajo razvoj skupnega stališča Unije o glavnih vprašanjih v zvezi z ravnanjem z odpadki, od izpusta goriv do odstranjevanja.

Raziskovalne dejavnosti v zvezi z upravljanjem drugih tokov radioaktivnih odpadkov, za katere industrijsko zreli postopki še niso na voljo.

- (c) Podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji (Odlična znanost)

Spodbujanje skupnih dejavnosti usposabljanja in mobilnosti med raziskovalnimi središči in industrijo, med različnimi državami članicami in pridruženimi državami ter podpora pri ohranjanju večdisciplinarne jedrske usposobljenosti za zagotovitev dolgoročne razpoložljivosti primerno usposobljenih raziskovalcev, inženirjev in zaposlenih v jedrskem sektorju v Uniji.

- (d) Podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščitene in varne dobave ter uporabe radioaktivnih izotopov (Odlična znanost, Družbeni izzivi)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti, zlasti tiste glede tveganj pri majhnih odmerkih pri industrijski, medicinski ali okoljski izpostavljenosti, obvladovanju izrednih razmer v primeru nesreč, pri katerih je prisotno sevanje, in radioekologiji, za zagotovitev vseevropske znanstvene in tehnološke podlage za zanesljiv, primeren in družbeno sprejemljiv sistem zaščite.

Raziskovalne dejavnosti o medicinski uporabi ionizirajočega sevanja, ki se osredotočajo na vidike operativne varnosti zaščite pred sevanjem in njihovo uporabo.

- (e) Premik k dokazovanju verodostojnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov (Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi)

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), za zagotovitev hitrega zagona zelo učinkovitega delovanja ITER ter uporabo ustreznih objektov (vključno z JET, Joint European Torus), integrirano modeliranje, med drugim z uporabo visoko zmogljivih računalnikov, in usposabljanje za pripravo naslednje generacije raziskovalcev in inženirjev.

- (f) Postavitev temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov (Vodilni položaj v industriji, Družbeni izzivi)

Podpora skupnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), za razvoj in zagotovitev primernosti materialov za predstavitveno elektrarno, ki med drugim zahtevajo pripravljala dela za ustreznosti objekt za testiranje materialov in pogajanja o udeležbi Unije v ustreznem mednarodnem okviru za ta objekt. Tak razvoj in usposobljenosti izkoriščajo vse možne ravni zmogljivosti glede poskusov, računalništva in teoretičnih sposobnosti, ki so na voljo.

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije in kateri koli subjekt iz odstavka (i), ki bodo obravnavale vprašanja delovanja reaktorja in bodo razvijale in predstavljale vse ustrezne tehnologije za predstavitveno fuzijsko elektrarno. Navedene dejavnosti vključujejo pripravo celovite projektne zasnove za predstavitveno elektrarno in izkoriščanje možnosti stelaratorjev kot tehnologije za elektrarne.

- (g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije (Vodilni položaj v industriji)

Izvajanje ali podpora upravljanju znanja in prenosu tehnologije iz raziskav, sofinanciranih iz programa Euratoma, na industrijo, ki izkorišča vse inovativne vidike raziskav.

Spodbujanje inovacij, med drugim s prostim dostopom do znanstvenih publikacij, podatkovne zbirke za upravljanje in razširjanje znanj ter s spodbujanjem vključevanja tehnoloških tematik v izobraževalne programe.

Dolgoročno program Euratoma podpira pripravo in razvoj konkurenčnega industrijskega sektorja za jedrsko fuzijo, ki bo omogočal lažje vključevanje zasebnega sektorja in po potrebi MSP, zlasti z izvajanjem časovnega načrta tehnologije za fuzijsko elektrarno z dejavno udeležbo industrije pri projektih načrtovanja in razvoja.

- (h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena (Odlična znanost)

Dejavnosti, ki podpirajo gradnjo, obnovo, uporabo in stalno razpoložljivost ključnih raziskovalnih infrastruktur v okviru programa Euratoma, ustrezen dostop do njih in sodelovanje med njimi.

(i) Evropski fuzijski program

Nepovratna sredstva (ukrep sofinanciranja programa) se dodelijo pravnim osebam, ki jih ustanovijo ali imenujejo države članice in tretje države, pridružene programu Euratoma, in ki bodo pripravile skupni program dejavnosti za izvajanje načrta z mejniki za cilje proizvodnje električne energije do leta 2050. Ta nepovratna sredstva lahko vključujejo sredstva Skupnosti v naravi, npr. znanstveno in tehnično izkoriščanje zmogljivosti reaktorja JET v skladu s členom 10 Pogodbe ali napotitev osebja Komisije.

Neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča

Prednostne naloge za neposredne ukrepe se določijo prek posvetovanj političnih generalnih direktoratsv Komisije in sveta guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča.

Cilj jedrskih dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča je podpreti izvajanje direktiv Sveta 2009/71/Euratom⁽¹⁾ in 2011/70/Euratom⁽²⁾ ter sklepov Sveta, ki dajejo prednost najvišjim standardom za jedrsko zaščito v Uniji ter na mednarodni ravni.

Skupno raziskovalno središče prispeva zlasti k raziskavam na področju jedrske varnosti, potrebnim za varno, zaščiteno in miroljubno uporabo jedrske energije in drugih nefizijskih aplikacij. Skupno raziskovalno središče bo zagotovilo znanstveno podlago za ustrezne politike Unije in se po potrebi v mejah svojega poslanstva in pristojnosti odzove na jedrske dogodke, incidente in nesreče. Za ta namen bo Skupno raziskovalno središče izvajalo raziskave in presoje, zagotavljalo reference in standarde ter izvajalo namensko usposabljanje in izobraževanje. Po potrebi se bodo iskale tudi sinergije z ustreznimi medsektorskimi pobudami, da bi tako kar najbolj izkoristili človeške in finančne vire ter preprečili podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Evropski uniji. Dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča na teh področjih se bodo izvajale ob upoštevanju ustreznih pobud na regionalni ravni, na ravni držav članic ali na ravni Evropske unije s ciljem oblikovati Evropski raziskovalni prostor.

- (a) Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke

Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k razvoju orodij in metod za doseganje visokih varnostnih standardov za jedrske objekte in gorivne cikle, pomembne za Evropo. Ta orodja in metode vključujejo:

- (1) modeliranje in metode analize hudih nesreč za oceno mejnih vrednosti varnega delovanja jedrskih naprav, podporo oblikovanju skupnega evropskega pristopa k ocenjevanju naprednih gorivnih ciklusov in zasnov ter preiskovanje in razširjanje znanja, pridobljenega iz operativnih izkušenj. Skupno raziskovalno središče bo še naprej izvajalo svojo "evropsko klirinsko hišo za povratne informacije o operativnih izkušnjah jedrskih elektrarn", da bi svoje dejavnosti usmerilo na izzive, povezane z jedrsko varnostjo, po nesreči v Fukušimi, pri čemer se bodo v državah članicah iskale kompetence na tem področju;
- (2) zmanjšanje znanstvene negotovosti pri predvidevanju dolgoročnega obnašanja jedrskih odpadkov in razširjanja radionuklidov v okolju ter ključne vidike raziskav pri razgradnji jedrskih objektov;
- (3) izmenjavo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za krepitev sposobnosti Unije za odzivanje na jedrske nesreče in dogodke z raziskavami na področju sistemov opozarjanja in modelov za radiološko razpršitev po zraku ter z uporabo sredstev in strokovnega znanja za analiziranje in modeliranje jedrskih nesreč.

- (b) Izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko

Največja možna pozornost se namenja področju neširjenja. Skupno raziskovalno središče bo:

- (1) razvilo izboljšane metodologije, metode za odkrivanje/preverjanje ter tehnologije za podporo zaščiti Skupnosti in krepitvi mednarodne zaščite;
- (2) razvilo in uporabljalo izboljšane metode in tehnologijo za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na jedrske nesreče in nesreče z radioaktivnim sevanjem, vključno z zagotovitvijo primernosti tehnologije za odkrivanje in razvojem metod in tehnik jedrske forenzike za boj proti nezakoniti trgovini, v sinergiji z globalnim okvirom CBRN (kemične, biološke, radiološke in jedrske snovi);

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 172, 2.7.2009, str. 18).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2.8.2011, str. 48).

- (3) podprlo izvajanje Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in z Unijo povezanih strategij z analitičnimi študijami in spremljanjem tehničnega razvoja izvoznih nadzornih režimov za podporo ustreznim službam Komisije in Unije.

(c) Povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo

Skupno raziskovalno središče bo še naprej razvijalo znanstveno bazo za jedrsko varnost in zaščito. Poudarek bo namenjen raziskavam temeljnih lastnosti in obnašanju aktinidov, strukturnih in jedrskih materialov. V podporo standardizaciji Unije bo Skupno raziskovalno središče zagotavljalo najsodobnejše jedrske standarde, referenčne podatke in meritve, vključno z razvojem in izvajanjem ustreznih podatkovnih zbirk in orodij za ocenjevanje. Skupno raziskovalno središče bo podpiralo nadaljnji razvoj medicinskih aplikacij, in sicer novih metod za zdravljenje raka na podlagi alfa sevanja.

(d) Izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja

Skupno raziskovalno središče spremlja nove razvojne dosežke na področju raziskav in instrumentov, varnosti in okoljskih predpisov. V ta namen se izvaja tekoči investicijski načrt za znanstveno infrastrukturo.

Za ohranitev vodilne vloge Unije na področju jedrske zaščite in varnosti Skupno raziskovalno središče razvija orodja za upravljanje znanja, spremlja trende Unije na področju človeških virov s svojim Observatorijem človeških virov v sektorju jedrske energije in izvaja namenske programe usposabljanja in izobraževanja, ki vključujejo tudi vidike razgradnje.

(e) Podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti

Skupno raziskovalno središče širi svoje strokovno znanje in izboljšuje odličnost, da zagotovi neodvisne znanstvene in tehnične dokaze, ki bi lahko bili potrebni za podpiranje politike Unije o jedrski varnosti in zaščiti.

Skupno raziskovalno središče kot izvedbeni urad Euratoma v Mednarodnem forumu četrte generacije (GIF) nadaljuje usklajevanje prispevkov Skupnosti na forumu GIF. Skupno raziskovalno središče bo nadaljevalo in dodatno razvijalo mednarodno sodelovanje na področju raziskav z ključnimi partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami (MAAE, OECD/NEA), da bi spodbujali politike Unije na področju jedrske varnosti in zaščite.

Medsektorske dejavnosti v okviru programa Euratoma

Za doseganje splošnih ciljev bo program Euratoma podpiral dopolnilne dejavnosti (neposredne in posredne, usklajevanje in spodbujanje skupnega programiranja), ki zagotavljajo sinergije med prizadevanji na področju raziskav za reševanje skupnih izzivov (kot so materiali, hladilna tehnologija, referenčni jedrski podatki, modeliranje in simulacije, daljinsko upravljanje, upravljanje odpadkov, zaščita pred sevanjem).

Medsektorske dejavnosti in vmesniki z okvirnim programom Obzorje 2020

Za doseganje ciljev programa Euratoma se bodo zagotovile ustrezne povezave in vmesniki (kot so skupni razpisi) s posebnim programom okvirnega programa Obzorje 2020.

Program Euratoma lahko prispeva k dolžniškemu in kapitalskemu instrumentu, ki sta bila vzpostavljena v sklopu okvirnega programa Obzorje 2020 in bosta razširjena, tako da bosta zajela cilje iz člena 3.

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

Mednarodno sodelovanje na področju jedrskih raziskav in inovacij, ki temelji na skupnih ciljih in medsebojnem zaupanju, se nadaljuje s ciljem zagotoviti jasne in pomembne koristi za Unijo in njeno okolje. Kot prispevek k doseganju posebnih ciljev iz člena 3 si bo Skupnost prizadevala okrepiti znanstveno in tehnično strokovno znanje Unije prek mednarodnih sporazumov o sodelovanju in spodbujati dostop evropske jedrske industrije Unije na novo nastajajoče trge.

Dejavnosti mednarodnega sodelovanja se bodo spodbujale v večstranskih okvirih (na primer MAAE, OECD, ITER, GIF) in z nadaljevanjem obstoječega in razvojem novega dvostranskega sodelovanja z državami, ki imajo močno raziskovalno-razvojno in industrijsko osnovo ter raziskovalne obrate, ki delujejo, se načrtujejo ali gradijo.

PRILOGA II

KAZALNIKI UČINKOVITOSTI

V tej prilogi je za vsak poseben cilj programa Euratoma predstavljenih nekaj ključnih kazalnikov učinkovitosti za ocenjevanje rezultatov in učinkov, ki se lahko med izvajanjem programa Euratoma še podrobneje določijo.

1. Kazalniki za posredne ukrepe

- (a) Podpora varnosti jedrskih sistemov
 - Število projektov (skupni raziskovalni in/ali usklajeni ukrepi), ki bodo verjetno privedli do vidnega izboljšanja v izvajanju jedrske varnosti v Evropi.
- (b) Prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo
 - Število projektov, ki prispevajo k razvoju varnih dolgoročnih rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki.
- (c) Podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Evropski uniji
 - Usposabljanje v raziskavah – število doktorskih študentov in postdoktorskih raziskovalcev, ki jih podpirajo projekti Euratoma na področju fisije.
 - Število raziskovalcev in pripravnikov v fuzijskem programu Euratoma.
- (d) Podpora zaščiti pred sevanjem in razvoj medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov
 - Število projektov, ki bi lahko imeli vidni učinek na regulativno prakso v zvezi z zaščito pred sevanjem in na razvoj medicinske uporabe sevanja.
- (e) Vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo.
 - Število strokovno pregledanih objav v vplivnih revijah.
- (f) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov
 - Odstotek mejnikov, postavljenih v fuzijskem načrtu za obdobje 2014–2018, ki jih je dosegel program Euratoma.
- (g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije
 - Število oddeljenih podjetij (*spin-offs*), ki so nastala v okviru fuzijskih raziskav v programu Euratoma.
 - Prijave patentov, ki izhajajo iz raziskovalnih dejavnosti, podprtih v okviru programa Euratoma, in patenti, podeljeni na podlagi teh dejavnosti.
- (h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena
 - Število raziskovalcev, ki imajo s podporo programa Euratoma dostop do raziskovalnih infrastruktur.

2. Kazalniki za neposredne ukrepe

- (a) Kazalnik učinka za politično podporo Skupnega raziskovalnega središča
 - Število opredmetenih posebnih učinkov na politike Unije na podlagi tehnične in znanstvene podpore politiki, ki jo zagotavlja Skupno raziskovalno središče.

(b) Kazalnik znanstvene produktivnosti Skupnega raziskovalnega središča

— Število strokovno pregledanih objav.

Kazalnika iz točk (a) in (b), se lahko predstavita v skladu z naslednjimi cilji Skupnosti na področju neposrednih ukrepov:

- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in pretvorbo, njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
 - izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
 - povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
 - izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
 - podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti.
-